

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο 18-19 Φεβρουαρίου 2016 - συμπεράσματα για τη μετανάστευση

II. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

4. Ως ανταπόκριση στη μεταναστευτική κρίση που αντιμετωπίζει η ΕΕ, ο στόχος πρέπει να είναι η ταχεία αναχαίτιση των ροών, η προστασία των εξωτερικών συνόρων, η μείωση της παράνομης μετανάστευσης και η διαφύλαξη της ακεραιότητας του χώρου Σένγκεν. Στο πλαίσιο αυτής της ολοκληρωμένης προσέγγισης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αξιολόγησε, με βάση λεπτομερείς εκθέσεις της Προεδρίας και της Επιτροπής, την πρόοδο της εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών που συμφωνήθηκαν τον Δεκέμβριο.

5. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την απόφαση του ΝΑΤΟ να βοηθήσει στην αναγνώριση, παρακολούθηση και επιτήρηση των παράνομων διελεύσεων στο Αιγαίο Πέλαγος και καλεί όλα τα μέλη του ΝΑΤΟ να υποστηρίξουν ενεργά το μέτρο αυτό. Η ΕΕ και ιδίως ο FRONTEX θα πρέπει να συνεργάζονται στενά με το ΝΑΤΟ.

6. Η πλήρης και ταχεία εφαρμογή του σχεδίου δράσης ΕΕ-Τουρκίας εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα, προκειμένου να αναχαιπισθούν οι μεταναστευτικές ροές και να καταπολεμηθούν τα δίκτυα διακινητών και λαθρεμπόρων. Η Τουρκία έχει λάβει μέτρα για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης, ιδίως όσον αφορά την πρόσβαση των σύρων προσφύγων στην τουρκική αγορά εργασίας και την ανταλλαγή δεδομένων με την ΕΕ. Ωστόσο, οι ροές των μεταναστών που φθάνουν στην Ελλάδα από την Τουρκία εξακολουθούν να είναι υπερβολικά υψηλές. Επιβάλλεται σημαντική και διαρκής μείωση του αριθμού των παράνομων εισόδων από την Τουρκία στην ΕΕ. Αυτό απαιτεί περισσότερες και αποφασιστικές προσπάθειες και από την πλευρά της Τουρκίας για την αποτελεσματική εφαρμογή του σχεδίου δράσης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τη συμφωνία που επιτεύχθηκε όσον αφορά τη διευκόλυνση για τους πρόσφυγες στην Τουρκία και καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν ταχέως τα προγράμματα προτεραιότητας. Σημειώνει επίσης με ικανοποίηση την πρόοδο όσον αφορά την κατάρτιση αξιόπιστου εθελοντικού προγράμματος εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους με την Τουρκία.

7. Επιπλέον,

α) όσον αφορά τις σχέσεις με εμπλεκόμενες τρίτες χώρες, οι ολοκληρωμένες και ειδικά προσαρμοσμένες δέσμες κινήτρων που αναπτύσσονται αυτή τη στιγμή για συγκεκριμένες χώρες προκειμένου να διασφαλίζονται αποτελεσματική επιστροφή και επανεισδοχή απαιτούν την πλήρη στήριξη της ΕΕ και των κρατών μελών. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί επίσης την Επιτροπή, την Ύπατη Εκπρόσωπο και τα κράτη μέλη να παρακολουθούν και να αντιμετωπίζουν τυχόν παράγοντες που είναι δυνατόν να οδηγήσουν σε μεταναστευτικές ροές•

β) η εφαρμογή και η επιχειρησιακή επακολούθηση της συνόδου της Βαλέτας, ιδίως του συμφωνηθέντος καταλόγου των 16 δράσεων προτεραιότητας, πρέπει να συνεχιστούν και να ενταθούν•

γ) θα πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχεται ανθρωπιστική βοήθεια στους σύρους πρόσφυγες και στις χώρες που γειτονεύουν με τη Συρία. Πρόκειται για επείγουσα παγκόσμια ευθύνη. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την έκβαση της διάσκεψης σχετικά με τη στήριξη προς τη Συρία και την ευρύτερη περιοχή, που έλαβε χώρα στο Λονδίνο στις 4 Φεβρουαρίου, και καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και όλες τις άλλες συνεισφέρουσες χώρες να εφαρμόσουν ταχέως τις δεσμεύσεις τους•

δ) οι συνεχείς και επίμονες παράτυπες μεταναστευτικές ροές κατά μήκος της οδού των δυτικών Βαλκανίων εξακολουθούν να δημιουργούν σοβαρές ανησυχίες, απαιτώντας περαιτέρω συντονισμένη δράση και τερματισμό της προσέγγισης της διέλευσης χωρίς διατυπώσεις (wave-through), καθώς και της εφαρμογής μέτρων χωρίς συντονισμό κατά μήκος της οδού, λαμβανομένων υπόψη των ανθρωπιστικών επιπτώσεων για τα θιγόμενα κράτη μέλη. Είναι επίσης σημαντικό να παραμείνουμε σε εγρήγορση όσον αφορά ενδεχόμενες εξελίξεις σχετικές με άλλες οδούς, ώστε να μπορούμε να αναλάβουμε ταχεία και συντονισμένη δράση•

ε) το Συμβούλιο ενέκρινε σύσταση στις 12 Φεβρουαρίου 2016. Είναι σημαντικό να αποκατασταθεί με συντονισμένο τρόπο η ομαλή λειτουργία του χώρου Σένγκεν, με πλήρη στήριξη των κρατών μελών που αντιμετωπίζουν δύσκολες συνθήκες. Θα πρέπει να

επανεέλθουμε σε μια κατάσταση όπου όλα τα μέλη του χώρου Σένγκεν εφαρμόζουν πλήρως τον κώδικα συνόρων του Σένγκεν και αρνούνται στα εξωτερικά σύνορα την είσοδο σε υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου ή δεν έχουν υποβάλει αίτηση ασύλου μολονότι είχαν τη δυνατότητα να το πράξουν, λαμβανομένης ταυτοχρόνως υπόψη της ιδιομορφίας των θαλάσσιων συνόρων, μεταξύ άλλων με την εφαρμογή του θεματολογίου ΕΕ-Τουρκίας•

στ) με τη βοήθεια της ΕΕ, η σύσταση και η λειτουργία κέντρων πρώτης υποδοχής βελτιώνονται σταδιακά όσον αφορά την ταυτοποίηση, την καταγραφή, τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων και τους ελέγχους ασφαλείας επί προσώπων και ταξιδιωτικών εγγράφων• ωστόσο, πρέπει πολλά ακόμη να γίνουν, ιδίως να καταστούν πλήρως λειτουργικά τα κέντρα πρώτης υποδοχής, ώστε να εξασφαλιστεί η πλήρης ταυτοποίηση και καταγραφή όλων των εισόδων σε ποσοστό 100% (συμπεριλαμβανομένων συστηματικών ελέγχων ασφαλείας σε ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων, ιδίως το Σύστημα Πληροφοριών Σένγκεν, όπως απαιτείται από το ενωσιακό δίκαιο), να εφαρμοστεί πλήρως η διαδικασία μετεγκατάστασης, να αναχαιτισθούν οι δευτερεύουσες ροές παράτυπων μεταναστών και αιτούντων άσυλο και να παρασχεθούν οι σημαντικές εγκαταστάσεις υποδοχής που απαιτούνται για τη φιλοξενία των μεταναστών υπό ανθρώπινες συνθήκες μέχρι την αποσαφήνιση της κατάστασής τους. Οι αιτούντες άσυλο δεν έχουν το δικαίωμα να επιλέγουν το κράτος μέλος στο οποίο θα ζητούν άσυλο•

ζ) η ανθρωπιστική κατάσταση των μεταναστών κατά μήκος της οδού των δυτικών Βαλκανίων απαιτεί επείγουσα δράση, με χρήση όλων των διαθέσιμων ενωσιακών και εθνικών μέσων για τη βελτίωσή της. Προς τον σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θεωρεί απαραίτητο να αποκτήσει η ΕΕ ικανότητα να παρέχει ανθρωπιστική βοήθεια εσωτερικώς, σε συνεργασία με οργανώσεις όπως η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες, ώστε να στηριχθούν οι χώρες που αντιμετωπίζουν μεγάλο αριθμό προσφύγων και μεταναστών, με βάση την εμπειρία της Υπηρεσίας Ανθρωπιστικής Βοήθειας και Πολιτικής Προστασίας της ΕΕ. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκφράζει την ικανοποίησή του για την πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει συγκεκριμένες προτάσεις το συντομότερο δυνατόν•

η) όλα τα στοιχεία που συμφωνήθηκαν τον περασμένο Δεκέμβριο θα πρέπει να εφαρμοσθούν γρήγορα, μεταξύ άλλων οι αποφάσεις σχετικά με τη μετεγκατάσταση και μέτρα για τη διασφάλιση της επιστροφής και επανεισοδχής. Όσον αφορά την πρόταση για «Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή», θα πρέπει να επιταχυνθούν οι εργασίες προκειμένου να επιτευχθεί πολιτική συμφωνία κατά την Ολλανδική Προεδρία και να καταστεί το νέο σύστημα λειτουργικό το συντομότερο δυνατόν•

θ) το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων να αναπτύξει με γοργούς ρυθμούς ιδέες, σε συνεργασία με την Επιτροπή, σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο αυτή θα μπορούσε να συμβάλει στην ανταπόκριση της ΕΕ.

8. Η συνολική στρατηγική που συμφωνήθηκε τον Δεκέμβριο θα αποφέρει αποτελέσματα μόνον εάν όλα τα στοιχεία της επιδιώκονται από κοινού και εάν τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη ενεργούν μαζί και με πλήρη συντονισμό. Παράλληλα, πρέπει να σημειωθεί πρόοδος προς τη μεταρρύθμιση του ισχύοντος πλαισίου της ΕΕ, ώστε να εξασφαλίζεται ανθρώπινη και αποτελεσματική πολιτική ασύλου. Για τον σκοπό αυτό, μετά τη σημερινή διεξοδική συζήτηση θα ενταθούν οι προετοιμασίες ώστε να καταστεί δυνατή μια συζήτηση εφ' όλης της ύλης στην επόμενη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, όπου, με βάση οριστικότερη αξιολόγηση, πρέπει να καθορισθούν περαιτέρω κατευθύνσεις και επιλογές.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press